

**Miten syömme
ja kulutamme.**

Moduulin 3

oppimateriaalit

Peer

Parliaments

Make
yourself
heard

#MyWorldOurPlanet
#EUClimatePact

Tässä asiakirjassa esitettyjä mielipiteitä ei voida pitää Euroopan komission virallisena kantana. Asiakirjan tiedot voivat olla vanhentuneita, koska se on laadittu alun perin vuonna 2022.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024

© Euroopan unioni, 2024

Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Miten syömme ja kulutamme:

kestävät ruokavalinnat

Kysymys 1

Miten voimme tehdä kestävämpiä ruokavalintoja ja vähentää ruokahävikkiä? **Tutustu seuraaviin vaihtoehtoihin, keskustele** niistä ryhmäsi kanssa ja **laita ne paremmuusjärjestykseen** mukaan, mitkä ratkaisut ovat mielestäsi parhaita.

Pisteet	Vaihtoehto
5 Pisteet	B
4 Pisteet	C
3 Pisteet	A
2 Pisteet	E
1 Piste	D

Esimerkkiäänestys

- A** Elintarvikkeisiin pitäisi **merkitä tietoja** niiden vaikutuksesta terveyteen, ympäristöön ja ilmastoon sekä ovatko ne paikallisesti tuotettuja.
- B** Ravintoloilta ja elintarvikkeiden jälleenmyyjiltä tulisi vaatia **läpinäkyvyyttä ruokahävikin** suhteen ja toimenpiteitä ruokahävikin estämiseksi.
- C** Elintarvikkeiden hintojen tulisi heijastaa paremmin tuotteiden **ympäristö- ja ilmastovaikutuksia**.
- D** Maataloutta pitäisi muuttaa olennaisesti niin, että maanviljelijät käyttäisivät **vähemmän lannoitteita ja torjunta-aineita** sekä valitsisivat luomulannoitteita tarpeen mukaan. Heille pitäisi myös tarjota enemmän tukea **luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen** sekä ympäristölle ja terveydelle haitallisen toiminnan vähentämiseen yleisesti.
- E** Mitä **muita ratkaisuja** sinulle tulee mieleen?

Taustaa

Kolmasosa maailman kasvihuonekaasupäästöistä johtuu elintarvikejärjestelmästä ja sen toimitusketjuista. Tämä pitää sisällään kasvien viljelyn ja karjankasvatuksen, maankäytön muutokset (mukaan lukien metsäkato), muunnosprosessin, pakkaukset, kuljetukset ja jakelun, jälleenmyynnin, elintarvikkeiden säilytyksen ja valmistuksen ja kuluttajien ruokahävikin.

Lähes 15 % maailman kasvihuonekaasupäästöistä johtuu karjankasvatuksesta. Naudanliha ja lehmänmaito ovat eniten päästöjä aiheuttavat hyödykkeet, ja niiden osuudet ovat 41 % (naudanliha) ja 20 % (lehmänmaito) koko kotieläintuotannon kasvihuonekaasupäästöistä. Euroopassa maatalouden osuus on 10 % EU:n kasvihuonekaasupäästöistä, ja siitä lähes 60 % on peräisin karjankasvatusalalta. Tässä ei kuitenkaan oteta huomioon kotieläintalouden etuja, esimerkiksi laidunmaihin varastoitunutta hiiltä ja niiden rikasta biodiversiteettiä.

Nykyiset elintarvikkeiden kulutustottumukset ovat tällä hetkellä kestävämpiä sekä ympäristön että terveyden kannalta. EU:ssa punaisen lihan, sokerin, suolan ja rasvan saanti ylittää edelleen suositellun tason. Siirtyminen tasapainoiseen ruokavalioon, joka sisältää vähemmän jalostettua sokeria ja enemmän kasvipohjaisia elintarvikkeita, erityisesti tuoreita hedelmiä ja vihanneksia, vähentää hengenvaarallisten sairauksien riskiä sekä elintarvikejärjestelmän ympäristövaikutuksia.

Euroopan komissio julkaisi vuonna 2020 Pellolta pöytään -strategian, jonka tavoitteena on tehdä elintarvikejärjestelmästä oikeudenmukainen, terveystä tukeva ja ympäristöystävällinen tuotannosta ja jalostuksesta aina kulutukseen ja jätehuoltoon asti. Strategia on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, ja sen tavoitteena on edistää kestävää ruoan kulutusta, tukea terveelliseen ja kestävään ruokavalioon siirtymistä ja vähentää ruokahävikkiä. Se sisältää useita tavoitteita elintarviketuotannon ympäristövaikutusten pienentämiseksi. Tavoitteena on muun muassa, että vähintään 25 % EU:n maatalousmaasta viljellään luomuna vuoteen 2030 mennessä. Osuus on noin kolminkertainen vuoteen 2019 verrattuna.

EU:n kokonaispäästöt:

3610

megatonnia

CO₂-ekvivalentteina

6% Karja

12% Tuotanto ja rakentaminen

22%

Sähkö ja lämmitys

23%

Kuljetus

37%

Muu:
teollisuus (sis.
mineraali-, kemikaali-
ja metalliteollisuus),
Maatalous (ei sis.
karjaa), jätehuolto...

Alakohtaiset kasvihuonekaasupäästöt, 2019

Torjunta-aineet

-50% ↓

Ravinnehävikki

-50% ↓

Mikrobilääkkeet

-50% ↓

Luomuviljely

+25% ↑

Miten syömmme
ja kulutamme:
kestävät ruokavalinnat

Kestävän ruoantuotannon tavoitteet EU:ssa vuonna 2030

Selkeät elintarvikemerkinnyt ovat olennainen osa kestävään elintarvikejärjestelmään siirtymistä, sillä niiden ansiosta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia, terveellisempiä ja kestävämpiä ruokavalintoja.

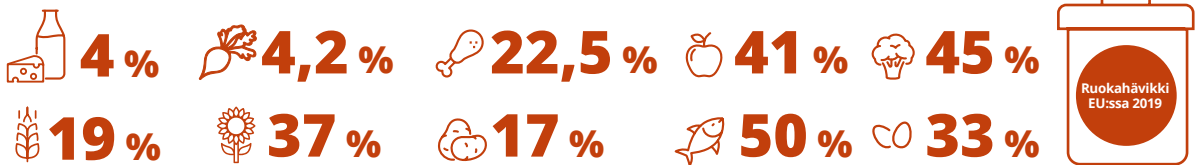
Kuluttajat ovat yhä kiinnostuneempia tietämään, mistä heidän tuotteensa tulevat (joissakin tapauksissa tukeakseen paikallisia tuottajia), miten niitä on käsitelty ja mitkä ovat niiden olennaisimmat ravintoarvot.

Euroopassa käytettävien vihreiden elintarvikemerkinntöjen (ympäristömerkkien) määrästä ei ole luotettavaa tietoa. [Ecolabel Index](#) luettelee yli 70 ympäristömerkkiä, esimerkiksi Carbon Reduction Label -merkin, joka osoittaa, että tuotteen hiilijalanjälki on mitattu ja että tuottaja on sitoutunut pienentämään hiilijalanjälkeään. [EU:ssa 10 000 kuluttajalle hiljattain tehdyssä kyselyssä kaksi kolmasosaa vastaajista tuki tuotteiden hiilimerkinntää.](#)

Komission äskettäin julkaisemassa [Pelloilta pöytään -strategiassa](#) todettiin, että kehitteillä on kestävien elintarvikkeiden merkintäohjelma, joka yhdistää ravinto-, ilmasto-, ympäristö- ja sosiaaliset tekijät.

**Miten syöme
ja kulutamme:
kestävät ruokavalinnat**

Ruokahävikkiä syntyy koko toimitusketjussa, erityisesti jalostuksen ja tuotannon aikana, kaupoissa, ravintoloissa ja ruokaloissa sekä kotona. Vuonna 2011 EU:ssa syntyi 129 megatonnia ruokajätettä eli yhtä kuin 20 % tuotetusta ruoasta. Elintarvikeryhmistä vihannekset, hedelmät ja viljat muodostavat eniten hävikkiä.

Euroopan komission Pellolta pöytään -strategiassa ehdotetaan laillisesti sitovia tavoitteita ruokahävikin ja -jätteen vähentämiseksi EU:n alueella. Jotkut jäsenmaat ovat jo asettaneet omia tavoitteita. Esimerkiksi Ranskassa vankiloiden, sairaaloiden ja koulujen suurkeittiöiden ja niihin elintarvikkeita jakavien tahojen on vähennettävä ruokahävikkiään 50 % vuoteen 2025 mennessä, ja tavoite laajenee koskemaan kaupallisia catering-yrityksiä ja muita tahoja vuoteen 2030 mennessä.

Voittoa tavoittelemattoman Project Drawdown -organisaation mukaan ruokahävikin torjuminen on paras ratkaisu maatalouden, metsänhoidon ja muun maankäytön (yhdessä AFOLU) päästöjen nopeaan vähentämiseen ja antaa mahdollisuuden 90 gigatonnin vähennykseen ajanjaksolla 2020–2050.

Kotitaloudet tuottavat 52 % ruokahävikistä EU:ssa. Ruokapalveluala (esim. ravintolat ja catering-yritykset) sekä tukku- ja vähittäiskauppiat (supermarketit ja halpakaupat) tuottavat yhdessä 17 % kokonaisruokahävikistä.

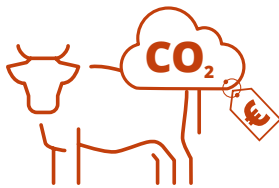
EU:ssa vuosittain syntyvästä ruokajätteestä jopa 10 % liittyy elintarvikkeisiin merkittävään viimeiseen käyttöpäivään ja parasta ennen -päiväkseen. Näin ollen päivämäärämerkintöjen tarkentaminen ja parempi tietoisuus niiden merkityksestä voisivat auttaa ehkäisemään ja vähentämään ruokahävikkiä.

Jos ruokahävikkiä ei voida estää, ylijäämäruoka kannattaa jakaa sitä tarvitseville ihmisille. Siksi komissio on ottanut käyttöön EU:n elintarvikelahjoituksia koskevat ohjeet tukeakseen ylijäämäelintarvikkeiden jakelijoita ja vastaanottajia.

Vuonna 2016 Ranska otti käyttöön lain, jossa isoja supermarketteja vaaditaan allekirjoittamaan elintarvikelahjoitussopimus valtuutettujen hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa. Kriitikoiden mukaan kuitenkin vain 1 %:n lahjoittaminen supermarketin ylijäämäruoasta riittää lakisäätöisen vaatimuksen täyttämiseen.

**Miten syömmme
ja kulutamme:
kestävät ruokavalinnat**

Euroopan komission Pelloilta pöytään -strategian mukaan verokannustimien pitäisi rohkaista kuluttajia valitsemaan kestäviä ja terveellisiä ruokavaihtoehtoja. Tähän mennessä mikään maa ei ole ottanut käyttöön elintarvikekohtaista hiilipäästömaksua. Tällainen verotus voisi kuitenkin olla tehokasta, kuten ruotsalainen tutkimus on osoittanut: liha- ja maitotuotteiden verotus, jonka taso määritettäisiin ympäristövaikutuksen perusteella, pienentäisi karjankasvatukseen liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä 12 %.

Saksassa elintarvikkeiden arvonlisävero (7 %) on yleistä arvonlisäveroa (19 %) pienempi. Saksan liittovaltion ympäristönsuojeluvirasto on ehdottanut eläinperäisten tuotteiden arvonlisäverohelpotuksen poistamista (ja 19 % arvonlisäveron käyttöön ottamista) ja samalla kasvipohjaisten tuotteiden arvonlisäveron laskemista entisestään. Liha- ja maitotuotteet kallistuisivat, kun taas esimerkiksi peruna, porkkana ja jauhot halpenisivat, mikä lieventäisi puolestaan ei-toivottuja sivuvaikutuksia pienituloisissa kotitalouksissa.

On kuitenkin tärkeää varmistaa, että haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin ei kohdistu epäreiluja vaikutuksia.

EU uudisti äskettäin yhteistä maatalouspolitiikkaansa. Uudistuksella varmistetaan, että tulevaisuudessa pienet ja keskisuuret tuottajat ympäri Eurooppaa saavat vähintään 10 % EU:n suorasta tulotuesta. Lisäksi neljäsosa suorasta tuesta kohdistetaan ympäristötoimiin, kuten luomuviljelyyn ja eläinten hyvinvoinnin parantamiseen. Uusien toimenpiteiden yhteisvaikutuksena paikallisesti ja kestävästi tuotetusta ruoasta voisi tulla edullisempaa kuluttajille.

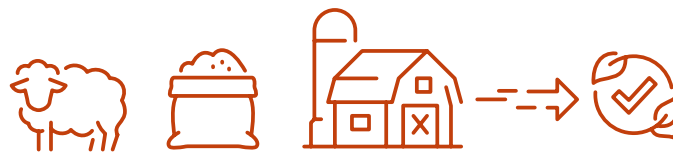

Liha- ja maitotuotteiden kulutuksella on yhteiskunnallinen ja kulttuurinen merkitys koko EU:ssa, ja niihin liittyy syvälle juurtuneita perinteitä. Toimintatapojen muuttaminen on haastavaa ja pitkäjänteistä etenkin, jos vegaanisia korvaavia tuotteita ei ole vielä laajasti tai edullisesti saatavilla.

**Kestävä
maatalous**

Vuonna 2019 maatalous tuotti noin 10 % EU:n kokonaiskasvihuonepäästöistä, joita ovat muun muassa karjan ruuansulatuksesta johtuvat metaanipäästöt, eläinten lannan varastoinnin aiheuttamat päästöt ja lannoitteista johtuva typpioksidi.

Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö maataloudessa tiettyjen kasvitautien torjuntaan lisää maaperän, veden ja ilman saastumista sekä köyhdyttää biodiversiteettiä. Lisäksi se voi olla haitallista myös muille kasveille, hyönteisille, linnuille, nisäkkäille ja sammakkoeläimille. Euroopan komissio pyrkii puolittamaan kemiallisten torjunta-aineiden käytön ja riskit vuoteen 2030 mennessä.

Luomuviljelyn tavoitteena on tuottaa ruokaa käyttämällä luonnollisia aineita ja prosesseja. Luomuviljelyn maan biodiversiteetti on noin 30 % suurempi kuin perinteisesti viljellyn maan.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on asettanut tavoitteeksi, että 25 % maatalouden pinta-alasta viljellään luomuna vuoteen 2030 mennessä. Määrä on kolminkertainen verrattuna vuoden 2019 osuuteen, joka oli 8,5 %. Osuus kuitenkin vaihtelee suuresti jäsenvaltioiden välillä (katso [kuva](#)).

Maaliskuussa 2021 Euroopan komissio käynnisti luomun toimintasuunnitelman, jonka tavoitteena lisätä luomutuotteiden kysyntää, edistää kuluttajien luottamusta ja tukea siirtymistä luomuviljelyyn.

**Miten syömmme
ja kulutamme:
kestävät ruokavalinnat**

Miten syömmme ja kulutamme: kestävä kulutus

Kysymys 2

Miten kestävää kulutusta voidaan edistää parhaiten? **Tutustu alla oleviin vaihtoehtoihin, juttele** niistä ryhmäsi kanssa ja **laita ne paremmuusjärjestykseen**.

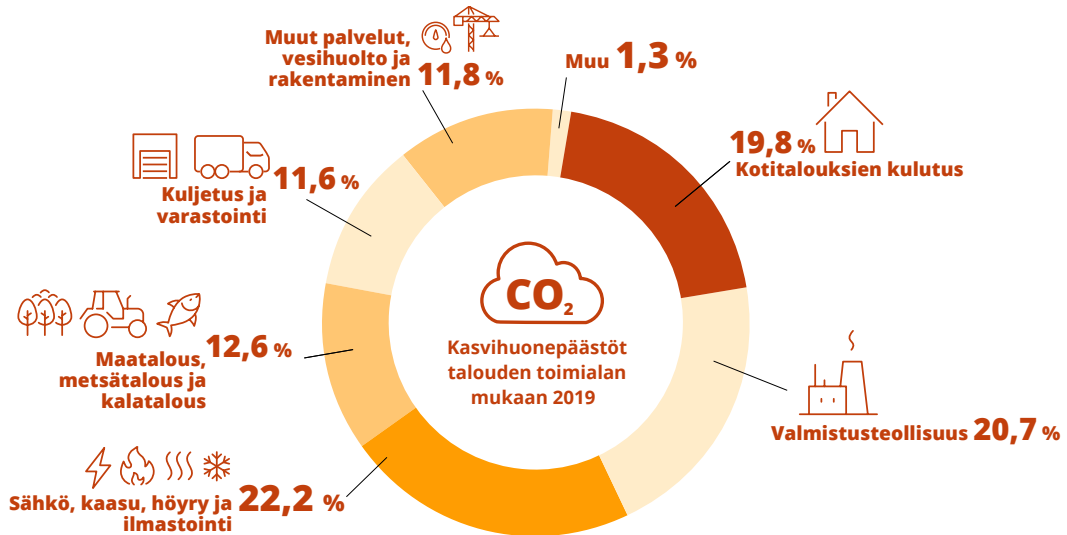
Pisteet	Vaihtoehto
5 Pisteet	B
4 Pisteet	C
3 Pisteet	A
2 Pisteet	E
1 Piste	D

Esimerkkiäänestys

- A** Yritysten ja julkisten viranomaisten tulee **avoimesti kertoa, mitä vaikutuksia heidän tuotteillaan ja prosesseillaan** (ja heidän toimittajiensa vastaavilla) on ympäristöön ja ihmisten terveyteen sekä EU:ssa että sen ulkopuolella.
- B** **Terveyteen, ympäristöön ja ilmastoon kohdistuvien vaikutusten** pitäisi näkyä paremmin tuotteiden hinnoissa. Kuluttajille tulee myös antaa lisää tietoa näistä vaikutuksista (esim. merkinnöillä, lisäämällä avoimuutta ja digitaalisilla sovelluksilla).
- C** **Sähkölaitteiden vähimmäistakuu** pitäisi laajentaa yli kahteen vuoteen, ja valmistajien pitäisi pyrkiä tekemään laitteista korjattavia.
- D** **Kertakäyttöiset muovipullot pitäisi kieltää**, ja monikäyttöpulloille pitäisi kehittää EU:n laajuinen palautusjärjestelmä.
- E** Mitä **muita ratkaisuja** sinulle tulee mieleen?

Taustaa

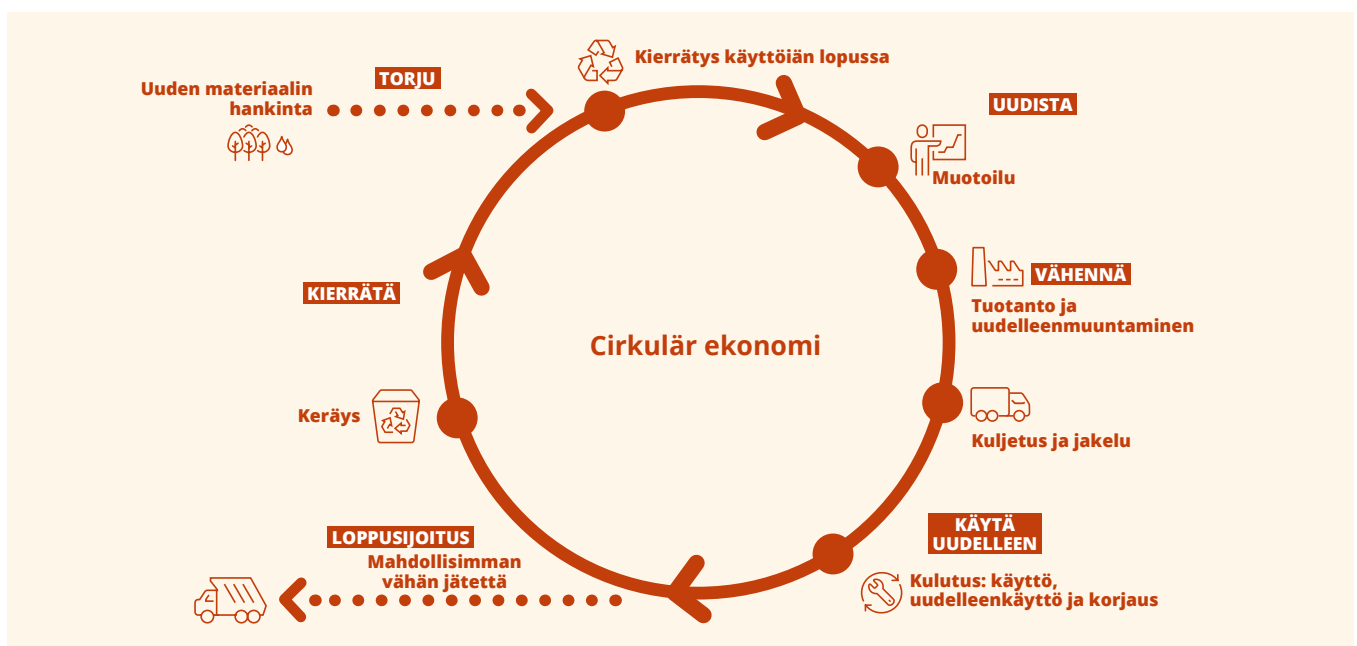

Kotitalouksien kulutus muodosti lähes viidenneksen (19,8 %) EU:n kasvihuonekaasupäästöistä vuonna 2019, mikä on lähes yhtä paljon kuin valmistusalan osuus (20,7 %) ja hieman vähemmän kuin sähkön, kaasun ja höyryn tuotannon osuus (22,2 %).

EU:n nettopäästöjen vähentäminen 55 % vuoteen 2030 mennessä riippuu ratkaisevasti siitä, muuttavatko ihmiset kulutustottumuksiaan eli vähentävät kulutusta sekä käyttävät uudelleen, korjaavat ja kierrättävät tuotteita. On siis hyvä asia, että eurooppalaiset ovat jo nyt erittäin ympäristötietoisia. Äskettäin tehdyssä Euroopan laajuisessa kyselyssä 94 % vastaajista vastasi, että ympäristönsuojelu on heille henkilökohtaisesti tärkeää. Yli kaksi kolmannelta oli sitä mieltä, että heidän kulutustottumuksillaan oli negatiivinen vaikutus ympäristöön. Useimmiten mainittiin, että kulutus- ja tuotantomallien muuttaminen on paras tapa ratkaista ympäristöongelmia.

Lukuisat tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, ettei ole helppoa muuttaa ihmisten käyttäytymistä vihreämpään suuntaan. Kuluttajan osto- ja käyttövalintoihin vaikuttaa kestävä kehityksen lisäksi monia muite tekijöitä, kuten hinta, saatavuus, helppous, tavat ja sosiaaliset normit.

On olemassa useita EU:n käytäntöjä, jotka vaikuttavat kuluttajien kykyyn tehdä kestäviä valintoja. Näitä ovat muun muassa tuotteiden ympäristövaatimukset, tieto- ja merkintävaatimukset (kuten vapaaehtoinen EU-ympäristömerkki), tuotetakuuta koskevat säännöt ja kierrättämistä helpottava jätelainsäädäntö.

Miten syöme ja kulutamme: kestävä kulutus

**Toimitusketjun
valvonta**

Jokaisella yrityksellä ja tuotteella on ympäristöjalanjälki. Ympäristöjalanjälki lasketaan erilaisten ympäristövaikutusten, kuten ilmastonmuutoksen, otsonikadon, maankäytön, luonnonvarojen ehtymisen, vedenkulutuksen, energiankulutuksen ja kemikaalien käytön, sekä muiden sosiaalisten seikkojen perusteella. Se edellyttää laajaa ja kattavaa näkemystä tuotteen elinkaaresta ja sen valmistaneesta yrityksestä (raaka-aineiden hankinnasta ja tuotannosta aina käyttöön ja elinkaaren päättymisen hallintaan).

Yritysten ei tarvitse tällä hetkellä laskea ympäristöjalanjälkeään. Vuodesta 2014 lähtien EU-lainsäädäntö on kuitenkin vaatinut suuria yrityksiä paljastamaan tietoja siitä, miten ne käsittelevät toimitusketjunsä sosiaalisia ja ympäristöhaasteita. Näiden sääntöjen mukaista kestävyysraportointia on kritisoitu siksi, että sitä on vaikea vertailla eikä se aina käsittele olennaisimpia aiheita.

Siksi Euroopan komissio hyväksyi ehdotuksen kunnianhimoisemmasta säädöksestä (CSRD-direktiivi, Corporate Sustainability Reporting Directive), joka edellyttää arviolta 50 000 eurooppalaiselta yritykseltä raporttia kestävyystyöstään.

On tärkeää, että yritysten ja tuotteiden ympäristötehokkuutta koskevat vaatimukset ovat luotettavia, vertailukelpoisia ja toteen näytettävissä kaikkialla EU:ssa. Luotettavat ympäristötiedot antaisivat markkinoiden toimijoille – kuluttajille, yrityksille, sijoittajille – mahdollisuuden tehdä ympäristöystävällisempiä päätöksiä. Euroopan komissio ottaa käyttöön ehdotetun Green Claims Initiative -ympäristöaloitteen, joka varmistaa, että yritysten mahdollisesti esittämät ympäristöväittämät on vahvistettava standardimenetelmin.

**Miten syömmme
ja kulutamme:
kestävä kulutus**

Sähkö- ja elektroniikkajäte (e-jäte) on EU:n nopeimmin kasvava jätelaji. Vuonna 2017 elektroniikkajätettä syntyi 10,4 miljoonaa tonnia, mikä on hieman yli 20 kg henkilöä kohden.

E-jäte pitää sisällään paljon erilaisia laitteita, kuten tietokoneita, jääkaappeja ja matkapuhelimia, jotka ovat tulleet käyttöikänsä päähän ja jotka sisältävät paljon erilaisia materiaaleja. Jotkut niistä ovat vaarallisia ja voivat aiheuttaa vakavia ympäristö- ja terveysongelmia, jos käytöstä poistettuja laitteita ei käsitellä asianmukaisesti. Moderni elektroniikka sisältää harvinaisia ja kalliita materiaaleja, jotka voidaan kierrättää ja käyttää uudelleen, jos elektroniikkajäte käsitellään tehokkaasti.

Hiljattain tehty tutkimus osoittaa, että tuotteiden todellinen käyttöikä on merkittävästi lyhyempi, kuin niiden suunniteltu tai toivottu käyttöikä.

EU:ssa on käytössä menettelyjä ja lakeja elektroniikkajätteen määrän vähentämiseksi ja asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Vuonna 2019 otettiin käyttöön pesukoneita, astianpesukoneita, televisioita, lampuja ja jääkaappeja koskevat tuotekohtaiset määräykset. Tavoitteena on pidentää näiden tuotteiden käyttöikää asettamalla säännöt varaosien saatavuudesta sekä kestävyttä ja korjauksia koskevista tiedoista.

EU:n tuotetakuita koskevat säännöt sisältävät kahden vuoden lakimääräisen takuuajan. Jos tuote osoittautuu takuuajana vialliseksi, myyjän on joko korjattava tai vaihdettava se. Jos tämä ei ole mahdollista, myyjän on tarjottava alennusta tai palautettava maksettu hinta.

**Miten syömmme
ja kulutamme:
kestävä kulutus**

Kertakäyttöiset muovipullot ja palautusjärjestelmät

Muovipullon hajoaminen kokonaan kestää vähintään 450 vuotta. Prosessi vapauttaa ympäristöön mikromuovia, jonka vaikutuksia ei ole vielä täysin ymmärretty. Usein muovit sisältävät mahdollisesti myrkyllisiä kemiallisia aineita, jotka voivat olla nieltynä haitallisia eläimille tai ihmisille.

Muovipullot valmistetaan useimmiten polyeteenitereftalaatista (PET), joka on öljypohjainen tuote ja jolla on suuri hiilijalanjälki koko elinkaarensa ajan. On arvioitu, että varsinaisen pullon valmistamiseen tarvitaan noin neljännespullollinen öljyä. Lisäksi tavallisen kertakäyttöisen muovipullon valmistukseen kuluu yli viisi litraa vettä.

Kertakäyttöiset muovipullot ovat myös haitallisia eläimille. Muovipullojen korkit päätyvät usein merenpohjaan, jossa merieläimet luulevat niitä ruuaksi. Jotkut tukehtuvat niihin ja toiset kuolevat myrkkyyhin, joita pullojen korkit vapauttavat vatsassa.

Kertakäyttömuovia koskeva EU-direktiivi asettaa muovipulloille kierrätys- ja keräystavoitteet. Vuoteen 2025 mennessä muovipullojen materiaalista vähintään 25 % on oltava kierrätysmuovia (30 % vuoteen 2030 mennessä) ja 77 % muovipulloista on kerättävä erikseen (90 % vuonna 2029).

Kertakäyttöisille muovipulloille ei ole suunniteltu käyttökieltoa. Tällaisen kiellon ympäristövaikutukset saattavat olla epäselviä, koska jos sen sijaan käytettäisiin uudelleenkäytettäviä teräs- ja alumiinipulloja, niiden käytön ympäristöhyödyt riippuvat suurelta osin niiden käyttömäärästä. Samoin lasipulloja (0,75 l) on käytettävä uudelleen vähintään kolme kertaa, jotta ne olisivat ympäristövaikutuksiltaan yhdenmukaisia PET-pullojen (0,5 l) kanssa, yksittäisistä lähteistä ja paikallisista olosuhteista riippuen.

Juomavesidirektiivi kannustaa jäsenvaltioita edistämään vesijohtoveden käyttöä ihmisten juomavetenä. Tavoitteena on vähentää pullotetun veden käyttöä ja sitä myötä jokiin ja meriin päätyvän muovin määrää.

Miten syömmme ja kulutamme: kestävä kulutus

Haluatko jakaa mielipiteesi EU:n tulevasta ilmastopolitiikasta eri puolilla Eurooppaa asuvien ihmisten kanssa?

Miten haluaisit edistää ilmastoneutraalia Eurooppaa? Keskustele ja osallistu!

Näin voit tehdä osasi ilmastoneutraalin Euroopan puolesta

Syö enemmän kasvipohjaista ruokaa

Vähennä viikossa syömäsi lihan määrää.

Syö paikallisesti tuotettua ja satokauden mukaista ruokaa

Syö omalla alueellasi tuotettua ruokaa ja hyödynnä luonnollisia satokausia.

Vähennä ruokahävikkiä

Vähennä kotitaloutesi pois heitettävän ruuan määrää.

Korjaa ja käytä uudelleen

Korjaa omistamiasi tavaroita sen sijaan, että ostaisit uusia.

Käytä vaatteita pitkään

Osta vähemmän uusia vaatteita ja käytä niitä pidempään.

Haluatko pysyä ajan tasalla tähänastisista Peer Parliaments -tuloksista? Kiinnostaako Peer Parliamentin järjestäminen itse?